

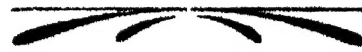

॥ ॐ श्री ॥

શ્રી રાગુછોડરાયના પરમભક્ત.

❧ બોડાણો. ❧

નાટકના ગાયના તથા સંક્ષિપ્ત સાર.

શ્રી સરસ્વતિ નાટક સમાજ માટે

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

વાડીલાલ હરગોવિનદાસ શાહ.

માલેક—શ્રી સરસ્વતિ નાટક સમાજ.

હાલ મુ. સુરત પ્રિન્સેસ થીએટર.

મુરત ભાગાતગાય રાગ ઉપર આવેલા ધી " રાંદર " પ્રિન્ટીંગ

પ્રેસમાં રતિલાલ દુર્લભદાસે છાપી

કિંમત બે આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ

આ નાટકે જાગૃતતા ફરેક હકકે ૧૮૬૭ ના રૂપમા એકટ પ્રમાણે
માલેકે પાતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે માટે તેમની રજા સિવાય
કોઈએ ભજવવું ભજનાવવું અગર છાપવું છપાવવું નહી

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાબિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૮૨૪

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ બાઈબલ ના ૨૩૦૦ ગાયનો

વિષય ૨ - ૧ - ૨૪

॥ ॐ श्री ॥

શ્રી રણછોડરાયના પરમભક્ત.

બોડાણા નાટકનો ટુંક સાર.

અંક પહેલો.

મંગળાચરણ.

પ્રવેશ ૧લો—સ્થળ—ડોકાર. બોડાણાનું ઘર, શ્રી રણછોડરાયના પરમભક્ત બોડાણા હરીકિરતન કરતા આવે છે. બાદ ભીક્ષા અર્થે એક દરિદ્ર સાધુનું આવવું. બોડાણા તે સાધુને ભીક્ષા આપે છે તેટલામાં અચાનક ગંગાબાઈનું આવવું. ભીક્ષા આપી તે બદલ પોતાના ઘણી બોડાણા સાથે તકરાર. બોડાણો મૂર્તિપુજનનો પ્રભાવ તેની સ્ત્રીને કહી સંભળાવે છે. પણ તે વાત ગંગા તીરસ્કારે છે. મૂર્તિમાં—મધિરત્વ રહેલું છે તે વાત ખોટી માની મંગાબાઈ મૂર્તિને ફેંકી દેવા જાય છે મૂર્તિમાંથી શ્રી કૃષ્ણ પ્રગટ થાય છે. ગભરાઈ

(૪)

દરીદ્રીને મારવા જાય છે. દરીદ્રીના મોઢામાંથી અમીની જવાળા નીકળે છે. આશ્ચર્ય.

ટુંડો.

પ્રવેશ રજો-રસ્તો—બ્રહ્મચારી પાખડ રચવાના વિચારમાં આવે છે. તેટલામાં લીલાધરની એક સ્ત્રી સૂરજ પોતાની જુવાનીના મદમાં બ્રહ્મચારીપર મોહિત થાય છે. લીલાધર અને તેની બીજી સ્ત્રી મળી ઓચીતા આવે છે. સૂરજ અને મળી વચ્ચે તકગર સૂરજ પોતાને જાન મેળવવાની ઇચ્છા લીલાધરને બતાવી. બ્રહ્મચારીને પોતાને ઘેર લઈ જવા લીલાધરને સમજાવે છે. લીલાધર બ્રહ્મચારીને પોતાને ઘેર લઈ જાય છે.

પ્રવેશ રજો-ઉદયરાજની કચેરી-- પુત્ર ન હોવાથી રાજાને થતો સંતાપ. પ્રધાન સાંત્વન કરે છે. એટલામાં બોડાણાળ પ્રવેશ કરે છે. બોડાણાને માન મળેલું જોઈ સરદાર-સીંહ ઈર્ષ્યા કરે છે. બોડાણાળ શ્રદ્ધાનો મહીમા કહી સંભળાવે છે. રાજા પોતાને પુત્ર થાય તે માટે પ્રતિજ્ઞા લે છે. સરદારસીંહએ રાખેલી શ્રદ્ધાનું ફળ ન થાય તો શી સજા કરવી તે પુછે છે પોતે હારે તો પોતાનું શીર આપવા કબુલ કરે છે. બોડાણાળ શ્રદ્ધા અફળ થાય તો પોતાનું શીર આપના બંધાય છે. સર્વે બોડાણાને ધન્યવાદ આપે છે.

પ્રવેશ ૪થો-વૈકુંઠધામ. રાધાનો સખીઓ સાથે આનંદ બાદ શ્રી કૃષ્ણપધારી રાધા સાથે પ્રેમવિનોદ કરે છે. કૃષ્ણને ભક્ત બોડાણાનું સ્મરણ થાય છે. રાધા બોડાણાની હાકીકત જાણી લે છે. કૃષ્ણ ભક્તની વારે જવા તૈયાર થાય છે. રાધાની હાહ.

પ્રવેશ ૫મો-ઉદયરાજનો મહેલ. શ્રદ્ધા રાખવાથી રાણીને ગર્ભ રહ્યો તે બદલ આણંદ રાજાને અને સરદારસિંહ વચ્ચે મતભેદ રાજાનું જવું રાણીને પુત્ર થાય તો ગુમ કરવાનો સરદારનો નિશ્ચય. દાયાણીરૂપે કૃષ્ણનું આવવું પ્રભુને દાયાણી સમજી પોતાનું કામ પાર કરવા સરદારની આજીજી છેવટે પાત્ર ગામની બક્ષીસથી કામ પાર પાડવા સરદાર પાસેથી લખાવી લેછે બાદ બનેનું જવું.

પ્રવેશ ૬ઠો-લીલાધરનું ઘર. મળીની ભક્તિ, તેની ઘાની સ્થિતિમાં પાછળથી બ્રહ્મચારીનું આલીગન મળીનો બ્રહ્મચારીપર તીરસ્કાર બ્રહ્મચારી પોતાની ઇચ્છા પુરી કરવા બદલ સુરજની વીરૂધ્ધ લીલાધરને સમજાવે છે લીલાધર ખરે માની સુરજની પરીક્ષા કરી ઘરમાંથી કાઢી મુકે છે.

પ્રવેશ ૭મો-કૃષ્ણ દાયાણીરૂપે. ઉદયરાજ જોડે ગર્ભ નિષ્ક્રાંત ગયા સંબંધી વાતચીત કરે છે. વાત સાંભળી સરદાર દાયાણીપર ખુશ થાય છે સરદારસિંહ બોડાણાને શીક્ષા

(૬૨)

કરવા માટે પકડી લાવવા રાજની આજ્ઞા માગે છે.
લાચારીથી રાજ હા પાડે છે. સરદારનો આનંદ.

પ્રવેશ દ્વિતીય-બોડાણાનું ઘર. ગંગાની ભક્તિ. બોડાણાને પકડવા
નિરસ્કાર કરતાં સરદારનું આવવું ગંગાનું ગભરાવવું
ગંગાપર કુદ્રષ્ટિ બોડાણાનું આવવું સરદારસીંહ તેને કેદ
કરી લઈ જાય છે.

પ્રવેશ ત્રીતીય-વંદ્ય સ્થાન. વિચારગ્રસ્ત ઉદયરાજ બોડાણા અને ગંગા
સહિત સરદાર આવે છે. રાજ ઇન્સાફનું કામ દીવાનને
સોંપે છે. બોડાણાની હાર થઈ છે સરદારસીંહની
જીત થઈ છે. દીવાને કહ્યું પોતાની સરત પ્રમાણે
બોડાણા વર્તવા તૈયાર થયો. સરદારસીંહે બોડાણાનું
માથું કાપવા સીપાઈઓને ઓરડર કર્યો. કૃષ્ણનું પ્રગટ
થવું બ્રાહ્મણ વેશે સરદાર અને કૃષ્ણ વચ્ચે તકરાર
રાધા પુત્રને લઈને આવે છે. અને શ્રી કૃષ્ણનું મુગ્ધ
સ્વરૂપ પ્રગટ થાય છે. દેખો.

(૭૧)

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧લો-ગામનું પાદર. ગોપલોકેનો વાર્તાલાપ. બોડાણાનું આવવું. શ્રી દ્વારિકાનાથને કાલાવાલા કરી પોતાના ગામમાં લાવવા દ્રઢ વિચાર. રાજાને પુત્ર થએલો હોવાથી માનતા મૂકવા સંઘ સહિત દ્વારિકા જતાં રસ્તામાં બોડાણાનો મેળાપ. બોડાણાનો યુવરાજને આશીર્વાદ. રાજા બોડાણાને રત્ન જવાહીર સહિત થાળ ભેટ આપે છે. ધન, ભક્તિમાં ઉપાધિરૂપ હોવાથી તેનો ઉપકાર સહિત અસ્વીકાર તે થાળ રાજાની આજીજીથી બોડાણા એક બ્રાહ્મણને દક્ષિણા તરીકે અપાવે છે. પોતાની સાથે વાહનમાં બેસાડી દ્વારિકા લઇ જવા રાજા વિનતિ કરે છે. બોડાણો પગે ચાલીને જવા ખુશી બતાવે છે. એક ગોવાળની ભક્તને પ્રભુ દર્શન માટે આજીજી. બોડાણાનો ભક્તિથી પ્રભુ મળે છે. એમ સમજાતી આપે છે. ગોપને ખુશી.

પ્રવેશ ૨જો-દ્વારિકાનું મંદિર. બોડાણાનું આવવું. ૭૦ વર્ષથી વન લઈ પ્રભુ ભક્તિ કરતા જોઈ ગુગળીઓ શંકાસીલ. બ્રાહ્મણોની બોડાણા પાસે વૃત ઉજવી બ્રહ્મભોજન કરાવવા વિષે માગણી રાજા તરફથી કાલે બ્રહ્મભોજન

થશે એવું બોડાણાને મોઢે સાંભળી આત્મણોની ખુશી
 બોડાણાની ભક્તિથી પ્રસન્ન થઈ સાક્ષાત પ્રભુ દર્શન
 ઈચ્છાનુસાર માગી લેવા પ્રભુનું બોડાણાને કહેવું
 પોતાની વૃદ્ધાવસ્થા થવાથી સેવા નિમિત્તે દ્વારિકા સુધી
 નહિ આવી શકાય માટે પ્રભુને ડોકર પધારવાના
 માગણી પ્રભુજી ખીજી વખત બોડાણા આવે ત્યારે
 બહેલ લેતા આવે અને તેમની સાથે ડોકર જવાની
 કબુલ્લત આનંદ સાથે બોડાણાનું જવું

પ્રવેશ ૩૦--લીલાધરનું ઘર. લીલાધર સુરજને ધિક્કારતાં પ્રવેશ
 છે મણી સાથે સુરજના ચરિત્ર સમઘી વાતચીત
 મણીની ભક્તિ જોઈ લીલાધરનું શંકાશીલ થવું. તેને
 માનસિક પુગ્ન કરવાનું કહે છે. અભિચારીની વર્તણૂક
 માટે મણી સાથે વાતચીત. અ તે અભિચારી લુચ્ચો છે
 એવા દરાવપર આવવું. જે પોકળ પકડાય તો નાક
 કાન કાપી લઈ વિદાય કરવાનો દ્રઢ નિશ્ચય બનેનું
 પોકળ બતાવવા મણીની કબુલ્લત. લીલાધરનું ઘરમા
 સતારું રહેવું અભિચારીનું આવવું પ્રેમની માગણી
 મણીએ કરેલી બતાવટ લીલાધરનું આવવું અભિચા-
 રીની ફજેતી.

પ્રવેશ ૪થો--નગરનું પાદર. બોડાણાનું ભક્તિ કરતાં આવવું. ત્યાં
 સરદારને સર્પ પંશ બોડાણાની આજીજીથી શ્રી કૃષ્ણે

(૬)

કરેલો સરદારનો ખચાવ. બોડાણાને સરદાર વચ્ચે તક-
રાર. સરદાર બોડાણાને મારવા જતાં વૃક્ષમાંથી શ્રી
કૃષ્ણનું પ્રગટ થવું.

પ્રવેશ પંચો-ગંગાનું ઘર. બોડાણાએ દ્વારિકામાં અનેલી ખીના
સમંધી ગંગા સાથે વાતચીત. કૃષ્ણ પ્રભુએ ડોકાર
આવવા આપેલું વચન.

પ્રવેશ ૬ ઠો-ગામનો ચારો. બોડાણાએ પટેલ પાસે કરેલી વહેલની
માગણી. અતે પટેલોની આપવા માટે કબુલાત. વહેલ
લઈને જાય છે.

પ્રવેશ ૭ મો-સુરજનું ઘર. નાક કાન કાપેલા અહ્મચારીનું સ્ત્રી
વેશે સુરજને ત્યાં આવવું. શોધવા નીકળેલા લીલાધ-
રનું આવવું અહ્મચારીનું સતાર્થ જવું મળી અહ્મ-
ચારીને શોધી કાઢે છે લીલાધરનો સુરજને ખદ્યાલ
માટે ડપકો. સુરજ પશ્ચાતાપ કરે છે. અહ્મચારીને રગ્ન
આપવી. ત્રણ જાણુ જાત્રાએ નીકળવું.

પ્રવેશ ૮ મો-દ્વારિકાનું મંદિર. મિષ્ટાન્ન જમેલા બ્રાહ્મણોની ખુશા-
લી બોડાણાનું આગમન. દાર ખંધ બેઠને દિલગીરી.
ભક્તિના પ્રભાવથી દરવાજા ખુલ્લી જાય છે. કૃષ્ણનું
પ્રગટ થઈ બોડાણા સાથે વહેલમાં ખેસીને જવું.

(૧૦)

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧લો--શિવાજીની કચેરી. કૃષ્ણ પરમાત્માના ગુમથવા બદલ ગુગળીઓની ફરીઆદ. ગુગળીઓને આશ્વાસન આપતાં રાજાનું શોધ માટે નીકળવું.

પ્રવેશ ૨જો--રસ્તો. અભયારીનો અફસોસ કપડી સરદારને પશ્ચાત્તાપ. બોડાણાનું ખુન કરવા સંબંધી અભયારીને સરદારની ઉશ્કેરણી. બોડાણાની બાળ માટે શિવાજીના સરદારનું આવવું. તપાસ મેળવી ચાલ્યા જવું અભયારીનું બોડાણાને દાર મારવા જવું સરદારનું ગંગા પામે જવું.

પ્રવેશ ૩જો--પાદર. કૃષ્ણ પરમાત્માનું બહેલ સહિત ગામને પાદરે આવી લાગવું. બોડાણાનું આશ્ચર્ય થવું. શ્રી કૃષ્ણ બોડાણાને લીમડાનું દાનણ આપે છે. તે મીઠું લાગવાથી શંકાશીલ થાય છે તે જગાનું મહાત્મ્ય સાચવવાને માટે બહેલમાંથી ઉતરી તે જગાએ પરમાત્માનાં પગલાં કરવા સંબંધી વિનંતી. પરમાત્માએ ભક્તની ઈચ્છા પૂર્ણ કરવી. પાદરમાં ગુપ્ત રહેલા માટે શ્રી કૃષ્ણની બોડાણા સાથે વાતચીત ગોમતીમા સંતાવાનો

દરાવ પ્રભુ દર્શન માટે ગોપનું સાદસ. પ્રભુના
ચતુર્ભુજ દર્શન.

રૂબહો.

પ્રવેશ ૪થો-રસ્તો. બોડાણા ધ્યાનસ્થ સ્થિતિમાં બ્રહ્મચારીએ બોડા-
ણાનું ખુન કરવા આવવું. બોડાણાને પોતાનો ઉપકાર
માનતો જોઈ બ્રહ્મચારીએ નમી પડવું. બોડાણાને
પોતાના ગુરૂ તરીકે માનવા, બાદ સરદારને પકડવા
માટે બ્રહ્મચારીનું જવું, લીલાધર સુરજ તથા મણીનું
આવવું. એકાએક ભકત બોડાણાનો મેળાપ સત્ય રસ્તો
ખતાવી બોડાણાનું જવું.

પ્રવેશ ૫મો-ગંગાનું ઘર. ગંગા પ્રભુ પ્રાર્થના કરે છે બાદ સરદા-
રનું અચાનક આવવું. ગંગાને પોતાની કરવા સરદા-
રની માગણી અને ગંગાનો નિરસ્કાર બળાતકાર કરવા
જતાં બ્રહ્મચારીનું આવવું. બેતેની તકરાર. બે
બ્રહ્મચારીના હાથે સરદારનું ખુન.

પ્રવેશ ૬ઠો-રણસંગ્રામ. ઉદયગજ પોતાના માણસોને ઉત્કેરવા
બદલ વાતચીત. યુવરાજનું આવવું. બાળસૈન્ય તૈયાર
કરવા બદલ પિતાની આજ્ઞા.

ટ્રાન્સફર-ગોમતીનો દેખાવ—શિવાજીનું આવવું. વાદવિવાદ
અ તે યુધ્ધ. બોડાણાનું અચાનક આવવું. ગુરૂનીએ બોડાણા ને બાણ

(૧૨)

મારવુ. બોડાણાનું મૃત્યુ શ્રી કૃષ્ણનું ગોમતીમાંથી નીકળવું શિવા-
જીએ પોતાની ભૂતની લામા માંગવી. ગંગાએ પૂજન માટે આવવું
સ્વામીનું મૃત્યુ બેઠ મૃત્યુ ગંગાને શ્રી કૃષ્ણએ આપેલું આશ્વાસન
કૃષ્ણ પ્રભુને દારકા લઈ જવા ગુગળીઓની આજીજી તે માટે શ્રી
કૃષ્ણે કરેલો અમ્બીકાર દારિકાનો મહીમા રહેવા માટે અને ગુગળી-
ઓના પોપણ માટે શ્રી કૃષ્ણે સાવિત્રી વાવમાંથી પોતાની મર્તિ
નીકળશે અને વનવાનો મહીમા રહેશે તે માટે સમજીતી આર માસ
પોપણ કરવાને ગુગળીઓને પોતાના ભારેભાર મુવર્ણ આપવાની
કમુક્તાત. કૃષ્ણ પરમાત્માનું તોળાવા માટે ત્રાજવામાં બેસવું ગંગા-
આમ્રએ પોતાની વાળીપર પોતાનું પુણ્ય મુકી તોળાવું વાળીનું વજન
વધવું. ગુગળીઓની નિરાશા ધન ધન ગંગાખાઈની વાળી.
સવાવાલ થયા વનમાળી. બોડાણાનું પુન સજીવન થવું દાન્સકર
રણુછાંડની મર્તિની સ્થાપના ઈદ્ર, શકર. બ્રહ્મા વગેરે દેવાનું
આગમન. આશીર્વાદ

બોડાણના ખેલમાં આવતા પાત્રોના નામ.

કૃષ્ણમાહારાજ .	..	...	...	શ્રી દારીકાનાથ
ભક્તરાજ બોડાણ				શ્રી ખાખરીઆનો એક ગરામીઆ.
ઉદયરાજ			...	દકપુરનો રાગ
સરદાર	.	.	...	ઉદયસીલનો
દિર્ઘદ્રશી	..	...	...	ઉદયરાજનો દીવાન
ઉત્તમસિંહ .		...	.	ઉદયગજનો પુત્ર
લીલાધર ..	.	.	..	એક વાળાઆ
બ્રહ્મચારી .	...	.	..	દકશીનો શીયા
શીવાજી	..	...	..	દારીકાનો ગજ

શ્રી પાત્રોના નામ.

ગંગા .	...	...	...	બોધાણના સ્ત્રી.
રાધાજી ..	...	...	...	કૃષ્ણભગવાનની વીભુતી.
મુરજ--મણી...	...	...	...	લીલાધરની સ્ત્રી.

એ શિવાય ગુગળીઆ, દરબારીઆ, કચનીઆ, ગાવાળીઆ
પટેલીઆ, મીરાઆ વીગરે.

॥ ॐ श्री ॥

શ્રી રણછોડરાયના પરમભક્ત,

બોડાણા નાટકના ગાયનો.

અંક પહેલો.

સ્તુતિ-

૧

હારા નાથ વિધન હર,
હર તું પદ પ્રણામ શીશ સ્વીકાર,
આઘ નિરજન, ભવ ભય ભજન
દધીની મધ્ય ડુઅતી નાવ. હારા
જાની સુકાની સાથ નિગમ પદ,
નગમ નાથ પાર તુ તાર હારા.

બાળાઓ--

૨

ભલી ભકિતની માળા, મળી માણેકને આળા,
સળે સકળ સજન, અમુત ભુ.ણ એ. ભ. ળ.
ધારી માળા પ્રહ્લાદજીએ, કરી સદાય નરસિંહજીએ;
પ્રિત ધરી ધરીએ. ભલી

(૨૬)

ધન્ય છે દ્રુવરાજ, શુક્રમાં અચળ છે આજ,
લકિત મોતીને હંસ ચરજે.

જનની જણે તો જણ દાઆતા કે ગુરજન;
નહિ તો રહે વાંઝણી, નુર ના ગુમાવ જન.

ધન્ય છે ગંગા માતા;
વાળીમાં શ્રી શામ તોળાતા;
લકિત ભુપણ સજજે.

ભલી

ખાડણી-

૩

છખી ત્હારી વાહારે અતર પટમાં;
ભાવી ઘટમાં વિશ્વ વિહારી મનમાં,
રહો વીરાજ તનમાં. છખી.
ધરી છે મણી મય માળા, સોહે છે મુદર વનમાળા,
સગની કનૈયાથી લાગી જગમાં,
રહ્યા વ્યાપી ઘટ ઘટમાં. છખી.
જડ્યાં છે એ રત્ન મનોહર,
વેસર ખાળુ સુંદર કર. સગની.. છખી.

મુરજ-

૪

જેવી ખીલી મધુર ધ્રુલવાડી, યુવા મસ્ત ગોરડી,
અગ હિમગ રંગ રસધારી, વસંતની વેલડી,
આવે રતુરાજ,

(૧૪)

આપો રસરાજ,
કસે કસ કંચુકીની, સ્તન રસ ઝારી,
ભરમર મધુકર મધુરવ, અનંગ ઉપાસી,
પિયુષ ભર આંગડી જેવી.

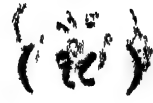
સુરજ-બ્રહ્મ-

૫

રસ લટો રસીલા રગ માણો મોહલા,
મારી જોખન કળી આ રસમાતી,
(૨૨) મારા મનની વેરણુ કળી થાતી,
પવન હાળું, હું પાલવે આ,
બ્રહ્મચારીને એનારે જાના,
વાહ બ્રહ્મચારી, અગ ધ્યાન ધારી,
વાહ લટકાળી, વાહ ચટકાળી,
કઈ કામળુ કીધું ભારી;
જાળો ભાળો બ્રહ્મચારી. રસ.

મણી-લીલા-સુરજ-બ્રહ્મ— ૬

ચાલો મારા લીલા સુગ્ગળ, વારી હું જાઉં પ્રાણ,
હું નારો વેચાણ ચાલો.
સનિ કેકે જેવી નાર, મળી મારો બેઝ પાર,
મળજો સાને આવી નાર.
અતી હું તો ભકતાળી, ભજવાને સારંગ પ્રાણી,

મતી ગતી મેં તો જાણી, છાનાંમાનાં રહેા શાણી,
એક મોટા ગધ્ધોને, એક નાની સરખી ઘોડી,
હું તારો પ્યારો ને તુ મારી પ્યારી,
જાને અનાડી શું માંડી લવારી.

ચાલો

કંચનીચો—

૭

ધધ પપ ગમગ ગમરે સાસા.
રેરે ગમ પપ ગમ રેરે સાસા.
પપ સાસા રેરે સાગમ રેરે સા.
ગમપ ગમરે સાસા સાનીધપ,
મપની ધધપ મપ ગમરેસા.

ખાડાણો—

૮

તારી ધીરે ગાડી હાંકારે, મેરામણ ગાડીવાળા.
તારી મજરે ગાડી હાંકારે, મેરામણ ગાડીવાળા.
ઘોડા છુટયા થાનસે પીછે પડી પોકાર.
દસ દરવાજા બંધ હુવા તોખી, નીકળ ગયા અસવાર—તારી
ગગા કીનારે ઘર કરી, અને નહાવો નિર્મળ નીર;
આખ્યા વિના શું પામીએ, તે કડી ગયા દસ કમીર—તારી.

સખીઓ—

૯

જુલે જુલોરે રાધેમણી, માણેક જડીયત્ત હીંડોળે;
ત્રપલાનુ તનયા તમ જુલે કોડી શાળી રજા ઉગીરે જુલે.

(૧૯)

કર કંકણ કલર વકરી, ક્ષેમતાને શોધજો;
 નયન બકુટી વકથી, સ્નેહ અમૃત રેલવજો;
 કર પલ્લવ કમળ પસારી પ્રેમને પ્રકાશજો;
 નખ ક્ષત થકી બુને ખણી, મહા ભાવને રીઝાવજો,
 કોટી કંઠ્ય રૂપ વાજી રાધે અનુપ,
 કૃપા તોજ આપ રૂપ રમણી.

સખીઓ-રાધા-

૧૦

હારે શાણી ચાલો સુરંગી મહેલી પ્રેમ રસ રેલી,
 શામ રંગીની વાત જાંઘ બેઠી આ બેની નવેલી પ્રેમ થેલી.
 સખીઓ હુ હારી, હું હારી, હુ હારી, મને ન સતાવો અસ જાઓ,
 નેહ શ્રીનાથજીને નયને નચાવો, અજાણ્યા બની શુ બનાવો,
 બોલીને બોલી શું બાળો બજેલીને બઈ નહી સગમાઓ,
 ગદા સૌ જાણી સખીઓ, મનની વાત,
 પુલકે ઘાટ મળજો નાથ બેઠ ન ભાંખતી ભાળી ગોરી હારે

રાધા-કૃષ્ણ-

૧૧

કાના થેલા મને સતાવો નહિ સહુણા,
 ગોરી ગુણુ ધામ, તજો હક નામ,
 વારે વાજી રસીલા રીઝાળા છોગાળા
 સુદીર શામ—
 ગીરીવર ધાર, વાર પ્રિતિ પ્રાણુ,

કાના.

(૨૦)

શામ ધનશામ, હૃદય આરામ,
ગાળી જુડી પ્રભુ પ્રીત, ચેરી ખાતા નવનીત,
બળી એવી તમ પ્રીત.

માઃ ના લગાડે પ્રાણના આધાર
હરિ સાથે દ્યો દર્શીને નામી વીનવતી
વાલ વાલ વાલ—

ગેરી

કૃષ્ણ-ઉર્ફે-દાયાણી— ૧૨

અમકત તન કટક અક મટકથી ચાલ ચાલી.
રમક ઝમક 'ચારી
સદન કમળ મગન યાગ ફરતી ધરતી મોળે શ્રુગાર
મદન અગન જોયન ઝલક ઉમગ રગત ગમી
જેઠ આ આકૃતિ રતિનો પતિ ભાન ભુલે.
જેતાંતી સાથ શીવ બ્રહ્માનુ મનકું કુલે.
તો તે પામગુ શુ ગળુ કે પરખશે મુજને.
ફસાવુ ફદામાં મુખને મનથી શુ પ્રલે.

મદન.

દાયાણી--સરદાર— ૧૩

વાલરે શાળા સરદાર છે
રંગે રમો રસ રાજગે.
ભાળીને કાલી ના ગાળુગે.
કામકાજ આજ આપ નકદી સમજગે,

(૨૧)

પ્રાણુદોર હાથ તુ પ્યારી સમજળે,
ચિન્તા ઉર લેશ ના લાવળે,
વિશ્વામં નાવ પાર તારળે.

વાહરે

મણી--

૧૪

ચરણુ અમીની હુ તો પ્યાસીરે—દામી
હુ તારી ભક્તિની પ્યાસી—
વા ગળાવીરા ગીરધર લાલા
હૃદય કમળ નીત રહેળે પ્રકાસીરે—દામી
દેવ દયાળા, રસિક ઉપાળા,
તન મન ધન તમ ચરણુ ઉપાસીરે દામી

બ્રહ્મ--મણી

૧૫

રસ યસ યૌવનની ખીલી ઝૂલવાડી,
મહી કુસુમ ઝૂલે ઝુલાવ,
તારી મીઠી મીઠી માયા મહી લપટાવ,
દેની મોઘા મોઝુ પ્રેમદાન કરી લાવ. મહી
માથા જેવું રૂપ તાર. બ્રહ્મ સમીપે આવ,
થાશે પાવન પ્રેમ પસારી આનિ ગન દેખાવ, મહી
વાહ ભાળા બ્રહ્મચારી લાહ
સારી તમે સારી આ સગાઈ,
જેમટા સંસારીના વેવાઈ
ઠીક કરવા માંડી આ હગાઈ, ચાલ લટ.

(૨૨)

છોકે આમ વચન બોલે, ઘટે ન પ્રિય પ્રાણ,
ગુધ બુધ ત્યાગી તારી માયા મને લાગી,
જુડી દુનિયા દેને ત્યાગી, થઈને વેરાગી,
દૂર જા લઈંગા, કામી પ્રપંચી તું અંધા,
ચૂપરે ગધવાના ગધવા ધિકકે જા જા, વાહ.

સુરજ -

૧૬

લલિત આ ચંદ્રવદન લટકાગી ચાલપર મોહી રહ્યા અભિચારી,
જામીતી નવ જોમન નારી, કામીની કામણ કરનારી— લલિત.
ગુલાબી ગાલ, ચંદ્રસમ લાલ,
અધરથી અમૃતરસ જલકાય, જોમનની ધૂલવાડી ઉભરાય—લલિત

લીલા-મણી-સુરજ-અભિ-- ૧૭

દૂરથા કંઠંગી કુછંદી અવિચારી નાર,
શરમ શરમ મને હજાર ભાન હું ભૂલી,
ભડી ગમાર, પીયુ પ્યાર (૨)— દૂરથા
વાહ બાઈ રચાઈ આ મન માનતી,
નકટ તું ટંગે જા, નિર્લજ તું મરજ—દૂરથા.

ગંગાબાઈ—

૧૮

સ્વામી સંભાળેરે, હે કૃષ્ણ કૃપાળા,
શરણે લેજો અનાથોના નાથ પતિ મારા,

(૨૩)

કારણુ કરણુ વિષનં વીદાયણુ છૌં રાધે પ્યારા. સ્વામી
ભડભડ ગીરી ગીરી દવ પ્રજળતો, હરણાં પામે ત્રાસ
શર સાંધે છે પારધી, જીવનની નહિ આશ.
આવો વારે બળવીર, દ્રુપદ મુતાનાં પૂર્યાં ગીર સ્વામી

બાડાણુ--

૧૯

શીદ બળી જાંતારે પતંગ જીવ દીવે પડી,
તજ મોહ માયાને ભજ શામ— શીદ.
સગાંને સંબધીરે, સાથ નહિ કરસો કદી,
કાળ જવ ભરે કાપા કામ પાપીયા પોકારેરે
પુન્ય કહ ના કયુરે,
પછી પરતાતો પામર પ્રાણ પોક પાડી રૂવેરે,
હવે પ્રભુને ભજુરે— શીદ.

બાડાણુ--

૨૦

આવો ગરૂડ ચઢીને નંદલાલારે પારધી પુઠે પડ્યો છે જી હોજી
રે-રે-હીરણાકશ્યપને હીરણુક્ષ, અસુર હતા ચંડાળ.
હણીયા ભદ્રત પ્રહલાદને કાજરે— પારધી
રે-રે-કુંભકરણુ રાવણુ વળી રાજ્યા ગુણ મોઝાર.
આપ્યુ રાજ્ય વિભાગેણુ તાજરે— પારધી
રે-રે-કાચળને વળી કાચબો નીકળ્યાં જાગની બહાર,
દવ લાગ્યોને રેલી જાગ ધારરે-- પારધી

(૨૪)

અંક બીજો.

ગોવાળો—

૨૧

હોજી ગોવાળલા, રમીયે જમીયે રૂપલા ધામમાં,
ભજનના ખુબ ભાજન ભરીયે, ખુબ પીએ નદનો કાનો રીઝવીયે,
વેતમ હાં ભકનોની બધીહારી, મોઢી રહ્યા મોટા મુનીવર ભાઈયે,
મોડાજોને ગગામાતા સૂત આપ્યો, રાજ ઉદય મહારાજને
હોજી ગોવાળલા.

ઓડણા—

૨૨

અખિલ જગે અવિનાશી, લીલા વિલસે માવતી,
કાનુ કણુમાં વિભૂતિ વરસતી સરસી ફાલતી,
હારામતીના ગિરધરની પૂરણ પ્રીતી નટવરની,
મુગાનેય વાચ્યા આપી શીખવે પાઠો નિગમોના,
લગડાઓ આદ્રિ ઓળંગે ગાતા ગાનો વિભુ વરના,
ભકિત ભકનોને પાળતી. અખિલ.

ઓડણા—

૨૩

મધીમા વિભુતી ભકિતનો લેની તું પીછની,
ભવરણ માટે શાન્નિદા મુખ વિશ્રામી- મહી.

(૨૫)

પ્રહલાદની વારે અવિનાશી, વિચર્યા વિનતી માની.
ભીડભંગનને ના હરિજનોની ભાડ અગ્નિપ્રી. મહી
ગજેન્દ્રને લીધો ઉધ્ધારી, પલમાં પ્રેમ પ્રમાણી.
દુ ખીઆના ખેલી, ભકિતની ભાળી એધાણી મહી.

આરતી-ખંધા-

૨૪

જય સગુણ નીરગુણ કૃપણરૂપ અનુપ ભુપ શીંગેમણી.
કરી કસ આદીક પ્રચડતી શિયર પ્રગલ્ભ ખત્ત ભુજ ખત્તદારી.
અવતાર નર સંસાર ભાર વીભંજ દાડણ દુખ દેહ.
જય પ્રણતપાલ દયાલ પ્રભુ સંયુક્ત શક્તિ નમામી હય,
તે નાથ કરી કડગ્યા વીરો કહુ ત્રીવીધ દુખ નીડી નીર વહે
ભવખેદ છેદન દક્ષ હમ કહે રક્ષ કૃપણ નમામી હય— જય

આડાણો-કૃષ્ણ—

૨૫

રે દરશ દો પ્રેમ પ્રસારી મુરારી,
આધાર તારો મને ભારીરે. રે દરશ દો
સંસાર અસારીયામાં આશરો તમારો,
શરમ ભરમ રાખ મારીરે રે દરશ દો

સાખી.

ભકતાધીન હું ભકતની, સત્વર ચડો વારં,
ભવ અંધન છેદી અધાં, રાખું શરણ મોઝારં,

(૨૬)

કૃષ્ણ-ખેડાણો--

૨૬

ભકત તજો હિચાટ, તજો ગભરાટ, વિચારો વાત,
થારો ધાયુ' સાક્ષાત, થઈ નિરાંત મન કરો શાન્ત,
લાયું વેલ તમ માટ, આ વસમી વાટ, જગતના તાત,
જોઈ નહિં દિનરાત, મારી સંગાત, પ્રભુ સાક્ષાત,
પ્રણામ પ્રણામ છે રામ રામ.

મણી--

૨૭

ચિદ્ધન આતમ છે રદયામાં અખંડ આનંદ સાથ,
શું શોધે જંગલ દધિ તટમાં, હસા બૂલતો વાટ.

અત્ર તત્ર સર્વત્રજ સરખો,

જ્ઞાન જ્યોતિથી જ્યોતિ નીરખો,

તન મન ધન સૌ અર્પણ કરતા,

પ્રગટ થાય સાક્ષાત.

ચિદ્ધન.

લીલા-બ્રહ્મ-મણી--

૨૮

જા ગદ્દા ધરની આર બ્રહ્માર,

કર માફ બાપ હું પાપ ભાર—

જા ગદ્દા.

ફટ છે કપટ કારી, પાંખડી વેપધારી,

સુરજની શીખે હું ભૂલ્યો છું બ્રહ્મચારી,

મર મોટા જોવા, તેં કુળ જાતે ધાલી,

ભૂલ્યો ભાઈ બ્રહેન,

(૨૭)

રે જા જા જા,

પાયે પડું સુકા લીલા બાપ,

લે લાત સાત આઠ.

જા ગદ્દા

બાડાણા—

૨૯

હરિ આના પ્રાણને જતો અચાવો,

કૃપાનાથ કરૂણા લાવો.

હરિ.

તુ ન ઉગારે તેને કાણુ તારે, એ દુનિયાનો દાવો,

કેંક જનોને જીવદાન આપી, કીધાં સજીવન પાછાં,

ઠાળી અમીની દ્રષ્ટિ દુ ખીની વારે વહેલા આવો હરિ

જંગા, બાડાણા—

૩૦

કરશે ગિરધારી સાથરે,

બલે જાઉં ભાગવા,

પ્રભુ કમલ વદન ધનશ્યામ, તણું કામ ધરી હામ. અગત્ય હુ કરશે.

જન મન લોભીના સાચવજો,

લઈને પતિ વહેલા વળજો,

વિચરું લેવાને જોઈ, તમે સંવા કરજો,

ધરતી ચિન્તા દો મેલી,

આ ચાલી વેલી વેલી.

કરશે.

સુરજ —

૩૧

જોયન ઝુલેરે, (૨) પ્રેમ ઝુલે, આણુ મુલે,

કોઈ રસિયાનાં નેન જોઈ ખુલે,

મીડી મનહારી મુખ કાન્તિ કે જોઈ લાલ,
મલકેરે, (૨) કામી મનમાંને મનમાં,
ચાલ મારી લટકાળી, લાળી ભુલે. જોખન.

લીલા, મણી, સુરજ— ૩૨

પડે ના પાપીના પોખાર,
જગત જનનો અંતે ફીટકાર,
વિષય મતિ નવ રતિ ફળ દાતાર. પડે
હું ભુલી પ્રીતમ પ્યારા, સ્ત્રી ધર્મ મર્મના ખ્યાલ,
ડોકરથી મુઘરે દુનિયા, મારી તુજને છે લાલ, લાલ, લાલ પડે.

બોડાણો—

૩૩

વિભુવર નિંદલડી દો વિસારી,
મહા પ્રયત્ને વેલ મળીઆ, આશ હવે હરિ નારી—વિભુ
સાખી.

આશા આપી ભકતને, સોંપી દુસ્કર કાળ,
લીધ પરીક્ષા નાસની, રાખ હવે મુજ લાળ-- વિભુ.
સાખી.

ધ્રુવની હાંક સુણી ઉડ્યા, લક્ષ્મિની તજ સોડ,
પામર પંખી ટળવળે, પુરો મનના કોડ-- વિભુ.
સાખી.

જગો જગો આજશું, અમિત થયા મહારાજ
અમના દીન હવે આવશે, તો કયમ શરણે કાળ— વિભુ.

(૨૬)

અંક ૩ બે.

નાચનારીઓ—

૩૪

રંગમે ક્યસે હોરી ખેલુંગી, સાંવરીયે સંગ,
 ઘોખી ઘોવે મયલે સયલે, ઘોખનનીયાકે સગ,
 કીસ પાપીકી નજર લગી, મેરી ચાક્ષી હોગઈ તંગ. રંગ.
 મેરા શોહર સુસ્ત મીલા હય, રોજ પીવે હય ભગ,
 હાય જવાંની હો ગઇ ગારન, પાની હો ગયા અંગ ગંગ..

અલ્લચારી—

૩૫

આજી ધુળધાણી થઇ, નિષ્ફળ નીવડી આશા,
 અરેરે ઉઘસી આશા હાય, હાય, હાય, હાય,
 મનુષ્ય તરંગ રચે, અટવાય અધવચે હાય, હાય, હાય,
 મનડુ આજે તન પ્રગળે, વિપદ અકાળે હાય, હાય, હાય,

ગાવાળ—

૩૬

ઝેળી ઝેણી મોરલીયો વાગે છે,
 ધનો નાદ ગગનમાં ગાજે છે— ઝેણી ઝેણી.
 વાલા વરણાગી ઉભા, જમનાંની તીરે,
 સુણીને નાદ ગાયો ભાગે છે— ઝેણી ઝેણી.

બોડાણા—

૩૭

તારી સાંવરી સુસ્ત મનહરણી,
 ગણતાં તપ ગુણના ગણાથ,

જીભ ન વરણાય,
 સેવક સુખકરણી— તારી.
 આશ પૂર્ણ થઈ તુજ ઉપકારે,
 આ સંસારે ભગતી તારે
 ભકત દેવ મન મોદ પમાડે
 ગુણીજન ગુણગાય— તારી.

ખોડાણો--

૨૮

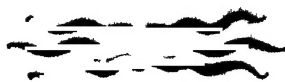
સ્વર્ગ જેવું ધામ આતો, ડંકપુર આનંદકારી,
 પુણ્યની દીપમાળ ભાળી, પાપના સ્પર્શે વિકારી,
 મીઠું યુનીત પાવનકારી, પાણી ભરીશુ ગોમતી,
 પાપી માનવ સ્નાન કરીને, પાપ તજે ભવ ભારકારી,
 જય સદા રણછોડજીની જ્યાં સદા ઉચરાય છે,
 કાળ ઝડપ ના વાજે ભાષ, મહીમા એવો છે ભારી--સ્વર્ગ

કૃષ્ણ--

૩૯

સાખી.

વસ્ત્ર તજે જન જીર્ણ જે સજવા નવીન ચાપ
 જીવ શરીર જીવું તજી નવીન શરીરમાં જન્ય કાયા
 કાયા વાદળની ઝાંયારે, જીવડા શોક શીત્તને કરીએ,
 સમજે માનવ કાયા મારી, કાયા કુંભપર મમતા તારી,
 મૃગજળ ભરીઉં માંહે ભારી, પ્યાસ ન છીપવા વારી.
 ધીરજ ધરી શોકને પરહરીએ.

શ્રી રણુછોડરાયના પરમ ભક્ત.
 જોડાણી
 નાટકના ગાયનો સમાપ્ત.

● ● ● ● ●

નાટકના ગાયનો સમાપ્ત.

સગનસરાનો

શણગાર તે શું?

ખરા રજવાડી જરીના ડેસો.

વરરાજને પહેરાવાના ખરા તેમજ ખાટા લગ્નપાનાં જામા જોધપુરી તેમજ રજવાડી મંડિલો. ખરી અને ખાટી પાલડીઓ, તાસનાં ફેટાં, ફેન્સીકટનાં સીરપેચ તથા પીઢી અને બાદલાની કસગી વીંગેરે જથાબંધ તથા છુટક બનાવનાર વેચનાર અને ભાડે આપનાર.

કુકાન સ્ટેશનરોડ
નારહોડીસ પાસે
બેગમપુરા.

} ગોવનભાઈ નારણદાસ
છાપરીઆ શેરી-મુરત.

તા. ૦ કા. ૦ ઉપર લખેલો દરેક જાતનો માત્ર ઓડર મુજબ તારાદે બનાવી આપીશું.

